

af spørgsmålet om kernevåbenbærende flyvninger uden for nationale grænser og om nedlæggelse af fremmede militære baser fremkom der kritik af vestmagterne, jfr. punkt III. I tilslutning til indlægget fremsatte Sovjetunionen et resolutionsforslag, som tillægger de i det sovjetiske memorandum opregnede nedrustningsskridt stor betydning og anmoder generalsekretæren om at oversende det til ENDC tillige med referaterne af 1. udvalgs behandling af dagsordenspunktet. Endelig anmodes ENDC om som hastesag at optage forhandlinger om de i det sovjetiske memorandum nævnte nedrustningsskridt og afgive beretning herom til den 24. Generalforsamling.

Italien og Belgien fandt, at memorandummet overlappede ENDCs arbejdsprogram, og at det ikke indeholdt nye konstruktive forslag. Også Argentina delte denne opfattelse, men gik et skridt videre ved at sige, at en drøftelse af de sovjetiske forslag, der ikke allerede var indeholdt i ENDCs dagsorden, på grund af deres kontroversielle karakter ikke ville befordre kommende nedrustningsforhandlinger. Australien imødegik det sovjetiske resolutionsforslag ved at udtale, at ethvert medlemsland havde sin opfattelse af, hvordan forskellige nedrustningsproblemer skulle løses, men intet land forventede, at sådanne opfattelser skulle hilses velkommen af særlige resolutioner.

På baggrund af denne kritik besluttede Sovjetunionen ikke at presse sit resolutionsforslag til afstemning.

V. Konferencen af ikke-kernevåbenstater.

(Dagsordenens punkt 96).

1. Debatten.

Behandlingen af dagsordenspunktet vedrørende konferencen af ikke-kernevåbenstater (NNC-konferencen) afslørede stærkt divergerende opfattelser med hensyn til, hvorledes opfølgning af konferencens resultater skulle sikres, og afstemningen i 1. udvalg om de under dette dagsordenspunkt fremlagte resolutionsforslag måtte udskydes en uge i forhold til de øvrige nedrustningsresolutioner for at åbne mulighed for tilvejebringelse af en kompromisløsning om spørgsmålet.

Jugoslavien anbefalede oprettelse af et FN-organ, hvis opgave skulle være at fortsætte det arbejde, som var påbegyndt af NNC-konferencen, og samtidig sikre gennemførelsen af konferencens rekommandationer og i øvrigt varetage koordinationsopgaver mellem FNs særorganisationer med hensyn til den fredelige udnyttelse af atomenergien. Tanken om oprettelse af et sådant organ støttedes kraftigt af bl. a. Italien og Spanien samt flere latinamerikanske og afrikanske lande. Flere af disse lande, således bl. a. Spanien, så også i et samarbejde mellem en sådan komité og ENDC mulighed for at inddrage flere lande aktivt i nedrustningsdrøftelserne. Sudan anførte, at en FN-komité til opfølgning af NNC-konferencen samtidig ville udfylde tomrummet mellem ENDCs forhandlende funktion og Generalforsamlingens generaldebat og beslutninger. Det var i øvrigt karakteristisk for debatten om dette spørgsmål, at flere af de lande, som havde deltaget i kritikken af ENDC, støttede tanken om et sådant nyt, delvis konkurrerende FN-organ.

Modstanden mod oprettelsen af et nyt FN-organ kom både fra østlandene og fra lande som USA, Canada, Belgien, Australien, Norge og Østrig samt fra visse uforpligtede lande som Indonesien og Nigeria. USA modsatte sig kraftigt forslaget og udtalte, at de opgaver, der ville følge af NNC-konferencens beslutninger, af Generalforsamlingen burde pålægges eksisterende organer, og en senere Generalforsamling kunne så afgøre, om en sådan løsning var tilfredsstillende. Canada fandt, at før man påstod, at der var behov for et koordinationsorgan, måtte der føres bevis for, at manglen af et sådant vanskeliggjorde særorganisationernes arbejde på det nukleare område. Canada ønskede heller ikke, at FNs nedrustningskommission (UNDC), som alternativt foreslået af visse af fortalernes for en koordinationskomité, fik pålagt opgaver med hensyn til opfølgning af NNC-konferencen. Oprettelsen af en koordinationskomité ville ifølge Bulgarien medføre kompetencekonflikter i forhold til IAEA og ENDC og samtidig være til skade for gennemførelsen af ikke-spredningsaftalen. Også Sovjetunionen forkastede forslaget om en ny FN-komité til opfølgning af NNC-konferencen, ligesom man heller ikke ønskede, at UNDC skulle